

Rábcakapi - Egyház

A gyülekezet története

(forrás: A reformációtól - napjainkig című köny, Tubán József lelkész írásából)

A régészeti ásatások szerint a falu területe a bronzkor óta lakott. Kapi (eredeti neve ez volt, 1908-ban vált Rábcakapira)) több birtokosa közt, egyházi közösségek is voltak. 1609-ben például a nagyszombati klarisszák tulajdona volt, bár a lakosság ekkor már evangélikus, akik Somorjáról (mai Jánossomorja) és Lózsiból érkeztek ide.

1608-ból van adat arra nézve, hogy állt itt egy külön helyiség – nem templom, hanem oratorium (imaház) -, amelyben már lutheri szellemben ünnepelték az istentiszteletet.

Egy 1698-as jegyzőkönyv szerint, ebben az időben nem állt templom a községben. Istentiszteleteket házaknál, főként a bírónál tartották, majd abban a épületben, amelyet az ideérkezett evangélikus tanító - Guraby András vagy Márton (Ő vezette az istentiszteleteket) - számára építettek. Az akkori 61 lakos közül 55 evangélikus volt.

1719-ben sárból építette fel a falu az új templomot. 1720-ban harangot is vásároltak. Elsőként egy Szakonyi nevezetű tanító szolgált 32 évig. Őt követte Bödő György. Olyan tanító, aki keresztelt és esketett, csak Bezin volt. Lelkész Győrből járt ki évente néhány alkalommal. Ilyenkor ünnepelték az úrvacsorát, amely alkalomra Somorjáról is ide utaztak az evangélikusok.

1756-ban Győrből érkező karhatalom megtiltotta a templom használatát, és kötelezték a községet az istentiszteletek beszüntetésére. Bödő György nem sokal később elköltözött Kaporól. A templom állaga megromlott, a berendezést azonban kihordták, és házaknál elrejtették. Ezekben az évtizedekben sokat szenvedtek a kapiak a vallásukért. Tétre vagy Vadosfára jártak templomba, és útközben is csúfolták, bántalmazták őket egyes falvakban.

1764-ben a kapiak engedélyt kaptak arra, hogy ismét gyakorhassák vallásukat. Az igazi áttörés az 1781-es 'Türelmi rendelet' hozta meg. Kapiak a rétiakkal amellet foglaltak állást, hogy Rétiben alapítsák meg a lelkészi állást. Ezzel Kapin is megalakult a gyülekezet, amely 1787-ben Gazdik Mátét hívta meg tanítójául, Ő azonban nemsokára egy betegség miatt lemondott, helyét

Turcsányi András vette át, aki haláláig, 1835 végéig volt a tanító. Őt Prépost Ferenc követte 1870-ig.

1788-ban Kapin is elkezdtek új templomot építeni, amelyet a következő évben fejeztek be, és a Mennybemenetel ünnepén szentelték fel. Ekkor még nem volt tornya, a haranglábhoz 1812-ben öntettek új harangot.

A Rétiben lakó lelkész, minden harmadik vasárnap ment át Kapira istentiszteletet tartani. Az első közös lelkész Kultsán Pál lett 1785-ben. Őt 1788-ban Edvy Illés Pál követte, aki az 1818-ban leégett parókia miatt, Kapira költözött és itt is halt meg a következő évben. Rajtuk kívül még négy Rétiben lakó lelkésze volt a gyülekezetnek az önállóvá válás előtt: Horváth János (1819-1827), id. Karsay Sándor (1827-1836), Molnár Gábor (1836-1846), Kis János (1846-1870).

1841-ben új iskolát és tanítólakást építettek. A kapi gyülekezet létszáma egyre növekedett: 1829-ben 259, 1871-ben 345 fő volt a lakosság. Anyagilag is gyarapodott a gyülekezet, így megérett a helyzet arra, hogy Kapi és a hozzá tartozó Cakóháza elszakadjon Rétitől. 1871 tavaszán engedélyezte az egyházmegye, ill. az egyházkerület az önállósodást. A templom mellett felépítették a lelkészlakást, és 1871 őszén beiktatták az első önálló kapi lelkészt, Hofbauer Pált, és az új tanítót Bándy Jánost.

Hofbauer Pált 1874-ben Takács Gyula váltotta fel. 1889-ben a gyülekezet elhatározta, hogy az igencsak rossz állapotba kerülő templomot felújítja, és még ebben az évben befejeződtek a munkálatok. Új ablakokat építettek be, megújult a tető, valamint az egész belső berendezés. Orgonát is építettek, sőt még toronnyal is kiegészítették a templomot. Így alakult ki az a templom, amely ma is a rábcakapi gyülekezet lelki otthona.

1912-ben Nagy Gyula lett az új lelkész. Bándy János 1915-ös távozását követően Gergorecz - magyarosított nevén Gárdai - Lajos foglalta el a tanítói állást. A tanító nyugalomba vonulása után Major Sámuel volt választották új tanítónak. 1948-ban államosították az iskolát.

1953-ban lelkészváltás történt, Biczó Ferenc személyében. 1966-tól a tárnokréti gyülekezetet is gondozta. 1968-ban a megromlott állagú parókia helyett újat építettek, amely a mai napig is álló lelkészlakás.

A gyülekezet lélekszáma ekkoriban mitegy 400 fő volt, a fogyás azonban már elkezdődött - egyre többen a környező városokba költöztek -, így a létszáma drasztikusan csökkent.

1980-ban Pintér János vette át a nyugdíjba vonuló Biczó Ferenc helyét, és egyben Ő volt az utolsó Rábca kapin lakó lelkész. Utóda ifj. Magassy Sándor 1983-tól 1995-ig, az Ővé Zámolyi Gyula 1995-1996-ban, majd 1996-tól napjainkig Tubán József teljesít szolgálatot a rábcakapi gyülekezetben. 2001-től rendszeresek az istentiszteletek Cakóházán is.

1996-ban A Győr-Soproni Egyházmegye a rábcakapi gyülekezet iskoláját és parókiáját választotta ifjúsági központ céljaira. Az épületeket 2003-2004 során az egyházmegye felújította, amelyet 2013-2014-ben újabb felújítás követett.

1996-ban templomunk felújításon esett át, majd 2014 folyamán külső felújítás történt, nyílászárók cseréjével egyetemben.